

Iskate vsak študent
in večja s poštnice
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na doma
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravitelstvu tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katoliške
kmetijske družbe do-
bitveje Met brez po-
sobne mordače.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Prejemnik št. 404
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Nekopirani se ne vra-
žajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Insarati se sprejemajo
do urede opoznače.

Štev. 21.

V Mariboru, dne 26. maja 1904.

Tečaj XXXVIII.

Kmet plačaj!

Strašno je divjalo zadnje dni po Spod. Štajerskem. Že 19. t. m. je vihrala po Slovenskih goricah taka nevihta, kakor je že ljudje dolgo ne pomnijo. Vihar je tako vihral, da je napravil na travnikih, poljih, v gozdovih, po vinogradih in sadonosnikih tako škodo, da je uničil posestnikom ves sad. Lepo upanje po bogati žetvi je splavalo po vodi. Posestniki ne bodo ničesar želi. Travniki in polja so popolnoma poteptana, sadonosniki so goli, sadno drevje stoji golo, brez listja, brez nabujnega ploda. Veliko dreves je vihar podr. V gozdih ležijo močna debla vsa skrižem, vihar jih je podr. Strehe na hišah so letele po zraku kakor bi bile iz papirja narejene in tu in tam je podr. vihar celo hiše.

A tudi deževal je grozno, vmes pa je klestila debela toča. Jarki in potoki so narastli in nanosili na lepe travnike in njive veliko prsti in kamenja. Strašno je bilo. Prišlo je nenadoma, in v par minutah je bilo vse uničeno. Prebivalci in posestniki pa so stali nemi in niso od žalosti vedeli, kaj bi počeli. Nekateri so se jokali, ko so videli, da je vse uničeno, in začeli premišljevali, kako bodo mogli preskrbeti ubogo družino. Nekaterim ne bo kazalo družega, kot da si bodo morali iskati kruha v tujini.

Pa saj drugače se ne more zgoditi. Hiše so poškodovane, krma za živino je uničena, žito je poteptano, sadno drevje golo, vinogradi opustošeni. — Za te uboge je vse upanje splavalo po vodi. Domača gruda in domača dežela, katero nad vse ljubijo, je izgu-

bljena za nje, v tujino bodo morali, če ne dobijo izdatne pomoči od države.

A koliko lahko te pomoči pričakujejo je obče znano. Kako pa se postopa? Črez nekaj dni po uimah se to naznani dotičnim oblastem. Komisije, ki bi morale hitro preiskati škodo, navadno črez kake 4 tedne pridejo gledat, ko ljudje že deloma sami popravijo škodo in tako zakrijejo, kar je bilo v resnici škode. In kaj se zgodi? Tistih par krajcarjev, ki se opustijo pri plačevanju davkov, to je vse kar se stori za uboge ljudi. 308.996.175 K znašajo stroški za avstrijsko in ogrsko armado. 51.271.410 K stane mornarica. Za leto 1904 znaša potrebščina 426.304.926 K za l. 1905 pa se še pomnoži za 121.877.071 K. — 163 milijonov zahtevajo zopet za vojne potrebe, velika svota se zahteva za nove topove, ker so stari že preslabi. Teda črez par let bodo mogoče že ti novi topovi za nič in treba bo zopet drugih. — Odkod pa pride denar? Veliko od te svote plačajo kmetje. Odkod pa naj kmet jemlje denar za plačevanje davkov? Zmiraj se zahteva, naj se zboljšajo plače uradnikom. Mi nismo zoper to, da bi se nižjim uradnikom stanje izboljšalo, a odločno moramo ugovarjati, da se zvišajo višjim uradnikom. Vsak mesec dobi uradnik svoj denar redno in naj toča še tako pobije in naj vihar vse poruši. Prvega vsakega meseca je denar, pa je amen. Kje pa jemlje kmet denar? Edino upanje je njegovo polje, a še to mu je sedaj vse uničeno. Žalostno stanje! Kaj naj uči ta žalosten položaj? Naša zahteva se glasi: »Dajte kmetu toliko pravice, da si sam lahko pomaga!« Nekaj pravice

smo dobili po novem volilnem redu. Stavimo svojo dolžnost pri prihodnjih volitvah in volimo take može, ki čutijo naše žalostno stanje, volimo take može, ki bodo nam kmetom tudi kaj pomagali! A mi tudi z novo volilno reformo še nismo zadovoljni in zahtevamo še več — mi nismo zadovoljni z drobtinicami, ki padajo od bogate mize bogatašev, mi hočemo celi hleb kruha, mi hočemo več pravic, da si sami zboljšamo svoje žalostno stanje. Uverjeni smo, da bodo naši slov. poslanci napravili potrebna pota in pomagali, kar bodo mogli.

Rusko-japonska vojna.

Dve japonski bojni ladiji uničeni.

Nezgoda, ki je zadela Ruse s »Petro-pavlovskem«, je izravnana. Japoncem sta se potopili dve bojni ladiji. Poročila o tem se glase:

Čifu, 19. maja. Nekateri iz Talienvana došli Rusi trde, da sta neka japonska oklop-nica in neka japonska križarica pri Port Arturju v ponedeljek zadeli ob mino ter se potopili.

London, 19. maja. Reuterjev urad poroča iz Čifu: Potopljeni japonski ladji sta linijska ladja »Sikišina« in velika križarica »Asama«. Potopili sta se mej bombardiranjem na Port Artur. »Sikišina« se je potopila v par minutah, »Asama« pa še le, ko so jo zavlekli nekoliko proč. Ruska torpedovka je priplula iz portarturske luke, a

Listek.

Prihod Slovencev v sedanje dežele.

(Javno predavanje, prirejeno po »Zgodovinskem društvu za Sloven. Štajer« v Narodnem domu mariborskem, dne 5. maja 1904.)

(Dalje.)

V drugem listu istega leta (1809) piše Dobrowsky Kopitarju: »Slovenci so postranska veja Hrvatov ter se preselili menda z Obri (Avari) in za Obrov še pred Hrvati, ki so se naselili za Heraklijeve dobe (610—641) v Dalmaciji.« Po tem mnenju bi Slovenci bili na sedanjo zemljo prišli nekaj pred l. 600 po Kr. roj. in torej na tej zemlji ne bili prvobitni. Tukaj je Dobrowsky v resnici že prav blizu.

Tudi K o p i t a r (Glagolita Cloz. in Kleiner Schriften) je bil v obče Nestorjevega mnenja. Izrecno protestuje zoper mnenje, da bi v ogrsko nižino Slovani bili prišli z Obri vred. Bivali so tukaj baje davno prej. Nadalje je mislil, da bi se po vzhodnih Alpah, t. j. po Gorotanu Slovani bili naselili leta 334., kakor so tudi takrat bili razstopili čez Baikan. — Med 610 in 640 se Hrvatje in Srbi naselijo v svoji današnji domovini in raztrgajo na ta način one Slované, ki so tedaj bivali od Go-

rotana do Soluna. Potemtakem bi se Srbo-hrvatje bili pozneje vrinili med Slovence in Bolgare in je v sedanjih Jugoslovanih razločevati dva glavna razroda: na eni strani Slovence in Bolgare, na drugi Hrvate in Srbe.

Vsestranski, izčrpno in temeljito je najstarejšo zgodovino vseh Slovanov razložil Šafarik v obširni knjigi »Slovanske starozitnosti. 1835.« Tukaj uči: Najmanje od 5. stol. pr. Kr. sem stanujejo Slovani za Karpati od Vzhodnega do Črnega morja, od razvodja Visle in Odre do Donave in v severu do Ilimskega jezera. Tudi tokraj Karpatov so bivali od nekaj, in sicer od Karpatov do Jadranskega morja. Sklicuje se na imena kakor »pleso« (pri Slovaki, Moravanih, Rusih in drugih Slovanih = jezero), ki je bilo ime za Blatno jezero; »Tsierna« (mesto ob Črni na ogrsko-erdeljski (sedmogrški) meji); tam se je našel kamen, postavljen 157 po Kr. r., z napisom, ki pravi, da je bila v Črni rimska vojaška štabaja; kamen se shranjuje v Mehadiju. »Pathissus« = Potisje, in še več takih. Šafarik pravi, ta pradavna imena so brezdvomno slovanska, torej so tam v pradavnini morali bivati Slovani.

Kakor Nestor je tudi Šafarik mnenja, da so podonavske Slované okoli l. 340 pr. Kr. porinili Kelti čez Karpate; nekaj pa jih je ostalo.

Na jugu od podonavskih Slovanov so bivali Ilirci, ljudstvo traškega plemena; njih potomci so brzkone Albanci. Ilirci torej s Slovani niso sorodni. Na ilirsko-slovanski meji je prebivalstvo bilo mešano; in ko so pridri Keltje, je gotodo mnogo Slovanov se zateklo v ilirske gore, kjer so pod poznejšim rimskim gospodstvom izginili.

Ob obalah Jadranskega morja pa so takrat bivali Venethi. Ilirci ali Slovani? Šafarik je ima za Slované. Potemtakem bi bili Slovani že v najstarejši dobi bivali v nepretrgani zvezi od Jadranskega do Vzhodnega morja.

Kaj pa je s Kopitarjevimi Gorotanci, ki bi se bili naselili l. 334.? Kopitar je našel, da je rimski cesar Konstantin Vel. bil l. 334. 300.000 Sarmatov naselil po Skitiji, Trakiji, Makedoniji in Italiji. Sarmate je imel za Slované, beseda Italija pa mu tukaj pomeni pokrajine vzhodnih Alp ali poznejšega Gorotana. Šafarik pa je dokazal, da se je Kopitar tu bil dvakrat zmotil.

Na Ogrskem so na desni strani Donave v dobi vesoljnega preseljevanja narodov stari ostanki nekdanjih Slovanov gotovo izginili popolnoma.

300 let pozneje, namreč predno so to zemljo zasedli Ogri, pa so ondi vendar bili Slovani. Kedaj in od kod so zopet prišli tje? In kedaj in odkod pridejo Slovani v Gorotan?

se je zopet vrnila, ko se je japonsko brodovje pomnožilo. Vhod v luko je sedaj, ko so Rusi odstranili od Japoncev potopljene parnike, zopet prost, vendar je voznja ondi še vedno jako nevarna. Zveza severno od Dalnjega je popolnoma pretrgana.

Čfu, 19. maja. Po nadaljnih poročilih iz Dalnjega v Čfu došli Rusov, katera so sporočili ruskemu konzulu, ni bilo časa rešiti moštva potopljene japonske linijske ladje »Šikišina«. Druga bojna ladja, ki se je zadela na mino, ni velika križarica »Asama«, ampak linijska ladja »Suji«.

Tokio, 19. maja. Admiral Togo poroča: Mej 15. t. mes. pri Port Arturju vladajočo meglo je zadela križarica »Kasuga« na križarico »Jošino«, ki se je v par minutah potopila. Rešili smo samo 90 mož. Istega dne je zadela linijska ladja »Hacuse« na rusko mino ter se potopila. 300 mož posadke smo rešili.

Kakor razvidimo iz poročila admirala Togo, sta se torej potopili križarici »Jošino« in oklopnica »Hacuse«.

»Jošino«, oklopna križarica, 110 metrov dolga, 14 metrov široka; vsebina znaša 4225 ton, stroji 15850 konjskih sil in je vozila 22 milj na uro. Zavarovana je bila ob stolpih z oklepom 101 mm. in krovom ob vodni črti 114 mm. močnim. Oborožena je bila s štirimi topovi 15 cm kal. in osmimi topovi 12 cm kal. in imela razun teh še 29 lahkih brzostrelnih topičev. Na ladji je bilo 360 mož. Ako primerjamo poročila admirala Togo, je utonilo z »Jošino« 270 japonskih mornarjev.

»Hacuse« je ena izmed štirih največjih japonskih oklopnih (»Mikasa«, »Ahasi«, »Šikišina«, »Hacuse«). Bila je mnogo lepša, nego ruski »Petropavlovsk«. Dolžina »Hacuse« znaša 122 metrov, širjavo 23 metrov in plove 82 metrov globoko. Vsebine ima 15.240 ton, moči za 16.600 konj in plove 19 morskih milj na uro (35 km). Oklep ob pasu znaša 23 cm, v stolpu 35,6 cm in krov 101 mm. Oborožene so te ladje s štirimi topovi 305 cm kal. (ki streljajo 380 kilogramov težke krogle), 14 topovi 15 cm kal. in 32 lahki topiči. Posadka te ladje znaša 740 mož. Primerjajoč poročilo admirala Togo pridemo do zaključka, da se je s to ladjo potopilo 440 japonskih mornarjev, torej je skupno število na križarici »Jošino« in oklopnici »Hacuse« utonivših japonskih mornarjev 710. Za Japonce je to očitno večja izguba, nego je bila izguba »Petropavlovskega« za Ruse. Veljala je »Hacuse« Japonce 20 do 25 milijonov kron.

Zakaj se Rusi umikajo?

Torišče sedajne bojne situacije je Mukden. Dasiravno to še ni razglašeno, vendar je brezdvomno, da se je glavno taborišče premestilo iz Liaojana v Mukden, in ruski stvari bi tudi nič ne škodovalo, ako bi se Kuropatkin umaknil s svojo glavno armado tudi v Harbin. Da so Rusi premestili svoje glavno taborišče iz Liaojana, ni nikakor uspeh japonske bojne taktike, ampak le znak ruske opreznosti. Rusiji namreč še sedaj primanjkuje tolikih močij, da bi zmogla braniti tako oddaljena stališča. Ta pomanjkljivost pa se lahko zboljša s zbiranjem čet v bližnjih mestih. Čim bolj se bodo ruske čete umikale proti Mukdenu, tem bolj se bodo ojačile. V istem razmerju pa se bo za Japonce položaj slabšal. Čim bolj se namreč ti oddaljujejo od morja, tem manjša bo njihova gibčnost. Res da sedaj prodirajo, toda njih čete se vedno slabé; puščati morajo na raznih krajih male posadke in kmalu bodo izginili njihovi uspehi v prazen nič. Niti najsijajnejša zmaga ni nič vredna, ako zmagalec ne more obdržati v posesti s krvjo priborenega ozemlja. In tega japonska ne bo mogla izvršiti. V to svrhu bi si morala preskrbeti vedno novo dovažanje živil in novih čet. Zgraditi bi si morala železnico skozi celo Korejo, iz Fuzana v Mosamio in Vidžu ob Jalu. To železnico mora imeti Japonska, ako se hoče uspešno boriti proti Rusiji. Kako bi se Japonci pri sedanjih razmerah umaknili k svoji rezervi, ako bi bili premagani? Vendar se pa ne da tajiti, da je japonska moč, s katero se mora računati, kar je pokazala s svojimi uspehi.

Okoli 12 tisoč mrtvih Japoncev pri Jalu?

V ruskem »Invalidu« je izračunal vojaški strokovnjak Parensov, da so Japonci v bitkah ob reki Jalu izgubili 9—12 tisoč mož, deloma mrtvih, deloma ranjenih. Ta svoj račun je sestavil na temelju izveštja generala Kuropatkina, ki je govoreč o prelazu Japoncev preko reke Eiho izrečno povdarjal: Japonci, poraževani z našim ognjem, so vodili vedno nove čete v boj, a se niso upali z bajoneti napasti naše pozicije. Na obronku brega so se stvorili veliki kupi njihovih trupel. Dalje je poročal Kuropatkin: Izgube Japoncev so bile velike. Na mostovih preko reke Eiho na notranji strani tirenčanske pozicije in na višini, na kateri sta bila dva bataljona 11. polkovnije, ležalo je tri do štiri tisoč mrtvih Japoncev, kakor so poročali očividci bitke.

Rusko brodovje iz Črnega morja.

»Kölnische Volkszeitung« piše: Svet se naj nikar preveč ne začudi, če pride nekega

lepega jutra vest: Rusko črnomoško brodovje je odplulo skozi Dardanele! Rusija sedaj čaka, da bo oboroženo baltičsko brodovje. Rusiji je po pogodbi z leta 1841. sicer prepovedano pluti skozi Dardanele, a v sedanjem slučaju se ne bi šlo za Turčijo in zato je mogoče, da bo Turčija zatisnila obe očesi in to tembolj, ker je še silno zadolžena pri Rusiji.

Ako se prehadu skozi Dardanele Turčija ne upre, se ne bo uprla tudi nobena druga država.

Morda bi poskušala nagajati Angleška, a njen ugovor bi prišel prepozno, ker takrat bi bil prehad skozi Dardanele že izvršeno dejstvo. Rusko črnomoško brodovje šteje 8 oklopnih, 3 križarice prvega reda, 6 topničaric, 3 torpedo križarice, 10 torpednih lovcov, 22 torpedovk prvega reda. Združeno z baltičkim brodovjem in ruskim brodovjem v vzhodni Aziji bi imelo veliko premoč nad Japonci.

Umrte vsi — za domovino!

Kakor poroča neki dopisnik iz Port Arturja, je imel admiral Kamimura na prostovoljce, ki so se vdeležili zadnjega napada z branderji, sledeči nagovor: »Moji otroci, jaz vas pošiljam na najnevarnejši kraj, kjer boste izpostavljeni najhujšemu streljanju sovražnikov. Svoje lastne otroke mečem topovom v žrelo. Toda verujte mi, ako bi imel otroke, da bi ne pomisljal niti trenotek, ampak jih takoj odposlal z vami. Pojdite moji otroci, in pokazite sovražniku hrabrost sinov »vzhajajočega solnca«. Ako izgubite desno roko, delajte z levo, ako izgubite še to, delajte z nogami. Spominjajte se, da vas je le 70 mož, in vsakega čaka velikansko delo in velika odgovornost. Sedaj še ni prepozno, vsak naj odstopi, kdor se čuti preslabega za tako delo. Nobena sramota ni, ako sedaj odstopite, sramotno pa bi bilo, udeležiti se podjetja, ne da bi imeli zadostnih močij.« Tu so prekinili admiralov govor »bansaj« klici vojakov. Dalje je še govoril admiral: »Sedaj vam zapovedujem: umrite, umrite vsi brez izjeme za drago domovino. Vendar pa umrite še le po dokončanem delu, da se sovražnik ne bo veselil vaše smrti. Od vas se ne poslavljam s šampancem, ker vaše delo potrebuje popolnega jasnega razuma. Izpraznite z menoj vred čašo čiste vode. Izpijte in pojdite na ladje, vaše grobove. Bansaj! Bansaj!

Rastlinstvo v južni Mandžuriji.

Dočim traja v severnem delu Mandžurije zima najmanj pol leta, tako da mora poljedelec svoje setve zelo omejiti, je rastlinstvo v južnem delu mnogo bujnejše. Mnogostevilne reke južne Mandžurije prinašajo

V Gorotan po l. 568, kakor se to z najnovejšo teorijo, ki jo bom pozneje razložil, vjema. — V Ogrsko pa pridejo Slovani s severa, in sicer Moravani, ko je Karol Vel. bil Obre uničil (796). Ti so se čim bliže gorotanskim Slovincem, tem-le tudi tem bolj približevali v jeziku. Potemtakem bi bili »Prleki« istega izvora kakor Slovaki.

Delo Šafarikovo je vzbudilo velikansko navdušenje, v katerem so mnogi šli predaleč. Videli so sledove nekdanjega slovanstva malone po vsej Evropi: Jan. Kollar je v tej ekstazi spisal »Staroitalio slavjansko«, pri nas se je trudil Dav. Trstenjak povsod zaslediti slovanske elemente, sledila sta mu Hicinger in Sila; 1868 je izdal Čeh Šembera znano knjigo »Zapadne Slovane v praveku« in 1888 Poljak Boguslawski prvi del »Zgodovine Slovanov«. In celo previdni Sim. Rutar je Slovane tostran Karpatov smatral za prvobitne. Ali v predgovoru knjige »Trst in okolica«, 1896, prizna, da se je motil in da pritegne teoriji, ki jo bom na koncu kot sedaj naveljavneje razložil.

Poprej pa še par besed o Miklošiču. Miklošič (Lautlebre) razločuje kakor Kopitar v Jugoslovanih dva glavna razroda: Slovine (Slovenci in Bolgari) in Hrvate-Srbe. Najprej so se po balkanskem polotoku, po Daciji (vzh. Ogr.), po Panoniji (zah. Ogr.)

celo po Moravskem in po jugovzhodnih straneh alpskih pokrajin naselili Slovèni, katerih narečja so se razločevala le malo. Po teh narečjih deli Miklošič Slovine v gorotanske, panonske (tudi moravski spadajo sem), dakovske in bolgarske. O prvih trdi, da so predniki sedanjih Slovincov, o panonskih, da so govorili jezik, katerega sta pisala sv. Ciril in Metod, ter da so jih večji del zadržali Madžari v začetku 10. stoletja, ostali so le vzhodnoštajerski Slovenci in Slovaki; o dakovskih, da so bivali po sedanjem Erdeljskem ter se izgubili v preteklem stoletju med Rumuni; o bolgarskih pa, da so se pomešali z mongolskimi Bolgari ter so kolikor toliko predniki sedanjih Bolgarov.

Med te Slovine, ki so živeli med vzhodnimi Alpami in Črnim morjem, so se vrnili pozneje t. j. za cesarja Heraklija (kakor je trdil Kopitar) Srbi in Hrvatje ter jih tako razkrojili v dva dela, ki sta se, ker sta bila ločena, čedalje bolj oddaljevala (Slovenci-Bolgari). Srbi in Hrvatje so, kakor je trdil Miklošič, med Slovine tuj element.

Najnovejša teorija.

V zadnjem času so se slovanski učenjaki vprašanja po izvoru Slovanov lotili iznova. Jezikoslovci, antropologi, arheologi in zgodovinarji, vsak na svojem torišču in zase —

in rezultati se ujemajo dobro. To daje upati da se je našla resnica. Med jezikoslovci imenujem le Jagića, Křeka, Wocla, Brücknerja, Oblaka; posebno približala jih je cilju dialektologija, ki se nekoliko let sem goji posebno intenzivno, med antropologi in arheologi Virchowa in Niederleja, med zgodovinarji Bradaško, Rutarja (od l. 1896) in Kosa. Najvažnejše knjige, v katerih so nazori teh mož objavljeni, so: »Letopisi Slovenske Matice«, »Archiv für slavische Phylologie«, »Einleitung in die slavische Literaturgeschichte«, »Izveštja Muzejskega društva za Kranjsko« in »Gradivo za zgodovino Slovincov v srednjem veku, I.«

V zgodovini Slovanov in Slovincov se razločujeta dve dobi: 1. odkar so po obnem mnenju Slovani v Evropi to je najmanj od 500 pr. Kr. in do razselitve Slovanov to je do okoli 500 po Kr. r. 2. od 500 po Kr. r. do danes.

Prva domovina Slovanov je le za Karpati; meje ozemlja pa se ne ujemajo popolno.

Ime. Sami se zovejo Srbe (nekateri pisatelji pišejo Spori), a Nemci jim pravijo Venethi (Vendi, Vindi). O pomenu teh imen ni nič določnega. Na koncu prve dobe se pri pisateljih vzhodni Slovani imenujejo Anti, zapadni Slovèni. Nemška nazivka

mного rodovitne zemlje. Najvažnejša teh rek je Liao, ki odlaga pri svojem izlivu posebno mnogo rodovitne zemlje. Še ne pred veliko leti je bilo mesto Hajčen, ki leži sedaj že 40 km od izliva te reke, pristanišče. Na njegovo mesto je stopilo sedaj mnogoimenovano pristanišče Niučvan. Seveda se na novonanešenih plasteh poljedelstvo razvija le polagoma. Niučvanska okolica je bila še pred malo leti samo močvirje, ki pa je izginilo sedaj skoro popolnoma ter postalo plodovito polje. Vzhodno od te reke se razprostira precej gorato ozemlje proti korejski meji in po poluotoku Liaotun, na katerem leži Port Artur. Tu raste tudi fižol, grah in druge rastline. Okoli vasij in naselbin se vzdigujejo celi gozdi vrh, topolov in drugih dreves, kar zelo dobro vpliva na novodosleca. Na močvirnatih krajih pa raste trsje, katerega prebivalci pridno režejo ter vporabljajo kot kurivo ali pa tudi v druge koristne svrhe. Gore proti korejski meji, ki so videti zelo puste in nerodovitne, vendar niso tako revne na cvetlicah, ampak nudijo zemljepiscu zelo ugodno priliko za njegove študije. Votline po gričih se ne posuše celo ob veliki suši ter dajejo raznim rastlinam dovolj mokrote. Najvažnejša tu rastočih dreves so hrasti, smreke, jelke, breze, lipe in leševje.

Ruski listi o vojski.

»Rus« piše pod naslovom »Trije meseci vojske« sledeče: »Mi smo v prvih treh mesecih še le spoznali natančno nasprotnika. Prepričali smo se, da je naš sovražnik zelo nevaren. Vendar pa so prinesli prvi trije meseci za nas tudi precej tolažbe. To, kar se je sedaj zgodilo, mi nismo mogli prepričati, ker smo preveč oddaljeni od bojišča. Toda kar se je zgodilo sedaj, zgodilo bi se lahko že pred enim mesecem. Le tega smo se bali. Tedaj bi bila Japoncem pot odprta do osrčja Mandžurije, in Port Arturja bi se sovražnik dosti lažje polastil kot sedaj. Sedaj pa imajo Japonci pred sabo močno rusko armado, ki hrepeni po boju in tudi upa na zmago.«

»Svet« piše o položaju v Port Arturju sledeče: »Ta vojska je donesla Rusiji le malo veselega, toda tudi mnoge, pozneje zmagosne vojske se niso začele nič drugače. Obleganje Plevne je stalo Rusijo mnogo vojaštva. Kjer se posekava gozd tam leže trske. Brez izgub se ne konča nobena vojska. Važen je pri vsaki vojski le konec. Vendar pa nihče ne dvomi, da bo končno zmagala le Rusija.«

»Venethi«, veljajoča za najbolj zapadne Slovane, ostane.

Slovani so eno samo ljudstvo iste organizacije, istega verstva, istega jezika, v katerem pa se že razločuje troje glavnih narečij, iz katerih so se pozneje razvila: 1. poljščina, luž. srbsčina in češčina, 2. ruščina in 3. slovenščina, srbohrvaščina in bolgarščina. Da so se ta tri narečja govorila v razrečjih, ume se samo ob sebi.

Na zapadni strani Slovanov so bivali Germani, na vzhodni uralo-finski narodi. Prvi so sili in vzhirali v Vzhodno in Zahodno rimsko državo (od l. 395) razdeljena) ter delali Slovanom prostor. Uralo-finski narodi pa so od zadaj pritiskali. Nekoliko je menda tudi vplival vzgled Germanov, ki so iskali solnčnejših, milejših krajev.

Razselitev pa se je vršila tako. Venethi (vsaj približno tisti, ki so je Germani imenovali tako): čez Odro do Labe že pred l. 500; okoli 450—500 ali brže še le v začetku 6. stol. v današnje Češko, Moravsko, Šlezijsko, Slovaško (jezik Slovakov je torej češko narečje); nekateri so celo prišli na Bavarsko, Frankovsko, Turingijsko, Saško in v Helvecijo; vsled tega so se ostali (pred vsem sedanji Poljaki) raztegnili; — Slovèni so se proti koncu 5. stol. razlili na jug in sicer čez Vlaško (Rumunijo) do Železnih vrat, torej do Donave, pa tudi čez njo v Dobrudžo. — Antii so zdaj lahko ostali v stari slovanski domovini, samo da so se udobno raztegnili.

(Dalje sledi.)

»Novoje Vremja« piše: »Vedeli smo, da se bliža sovražnik počasi južno-mandžurski meji. Ker smo po naši konjenici opazovali njegovo gibanje, vsprejela ga je naša prednja armada ob Jalu z namenom, da mu kolikor mogoče zavira prehod čez reko ter se nato umakne k naši glavni armadi. Položaj je bil zelo težaven in nevaren. Japonci so imeli v začetku vojne na razpolago mnogo vojaštva, s katerim bi nam lahko odvzeli proti Kvantunu idečo železnico, če tudi le za malo časa. Zgodilo se je torej, kar se je moralo zgoditi. Japonci so vdrl v Južno Mandžurijo ter se polastili železnice. To je žalostno in grenko za Ruse. Kako se rešiti iz tega položaja? Treba je potrpežljivo čakati slavnih bojev, ko bodo naše zastave neprenehoma prodirale proti sovražniku. Vojska ne bo končana v enem dnevu. Izgube topov v bitki 1. maja nimajo za nas velikega pomena.«

Ruska križarica uničena.

V Tokiu je razširjena vest, da se je ruska križarica »Bogatyr« v megli izven vladivostoške luke ponesrečila in da je izgubljena. Istočasno je bila baje uničena japonska bojna ladja »Kiusiumaru«. Iz Petrograda potrjujejo, da je »Bogatyr« uničen; njegova posadka je rešena. Nekatera poročila pa trdijo, da so Rusi »Bogatyrja«, ko se je zadel ob čeri, sami razstrelili, da ga ne dobi sovražnik.

Vojska in trgovina v Vzhodni Aziji.

Neki 9 let v Šangaju stanujoči prevaževalec, avstrijski podanik, Soyka, se mudi sedaj na Dunaju. Ta ni le dobro poučen o trgovskih razmerah v Vzhodni Aziji, ampak tudi dobro pozna celo bojišče. On trdi, da ima vojska zelo slabe posledice za vso evropsko trgovino ter bo po vojski še slabše za evropsko trgovino, ne glede na to ali zmaga Rusija ali Japonka. Ta škoda bi bila le tedaj popravljena, ako si ne bo nobena bojujočih držav prilastila novega ozemlja, ampak ostaneta Koreja in Mandžurija samostalni.

Mnenje, da se Japonka bori za prostost Koreje in Mandžurije, je popolnoma napačno. Ako zmaga Japonka, ne bo se dala več prepoditi iz teh dveh dežel. Japonka pa nič kaj rada ne vidi evropskih trgovcev. Že sedaj je zelo prevzetna, ako pa zmaga, ne bo preje mirovala, da ne prežene vseh tujecev. Japonci bolj sovražijo tujece kot Kitajci. Njih geslo je: Azija Azijatom! Nemci v Čintavu, Francozi v Kohinkini, Amerikanci na Filipinih so Japoncem že zdavnaj trn v peti.

Prerokovanja.

Neki pariški mesečnik prinaša sledeča prerokovanja. O rusko-japonski vojski se prorokuje: »Mi zamoremo prerokovati izid rusko-japonske vojske. Do junija se bodo uspehi in neuspehi menjavali na obeh straneh, posebno pa bo trpela Rusija i na suhem i na morju. Od konca junija bo Rusija vedno bolj zmagovala, in v avgustu bo popolnoma zmagala. Japonka bo imela grozovite izgube, v notranjosti države bo izbruhnila revolucija, toda prijateljske države ji bodo priskočile na pomoč. Rusija pa ne bo mogla izrabiti svojih zmag, ker jo bodo zapustile njene zaveznice in ji odvzamejo tuje velevlasti sad njenih zmag.« — O dogodkih tekočega leta se prerokuje: »Med 17. svečanom in 12. avgustom vzbuhne velika vojska med Anglijo in drugimi državami, v kateri bodo zmagale zadnje, povzročila jo pa bode Rusija. V juniju bo kralj Edward 30 dni bolan. Med 1. junijem in 17. novembrom si osvoji Angleška dve važni indijski državi, eno na severu drugo pa v osrednjih pokrajinah.« Isti zvezdoznanec je baje prerokoval lani obolelost kralja Edvarda, preložitve kronanja in konec burske vojske. Tudi se napoveduje, da bo v Parizu pogorelo več poslopij od ognja, padlega iz neba. Sploh se je že v sredi preteklega stoletja prerokovalo, da bo Pariz pokončal iz neba padli ogenj, Marseil pa morje.

Politični ogled.

Obsojen slovaški državni poslanec. Požunsko kraljevo sodišče je obsodilo ogrskega državnega poslanca, slovaškega zastopnika Franciška Veselskega na enoletni zapor, na tisoč kron denarne kazni in v povrnitev sodnih stroškov. Kot kandidat za državni zbor je baje razžalil ogrsko narodnost. Ubogi zatirani Slovaki v židovsko-liberalni Ogrski!

Italija se tudi oborožuje. Iz Milana se poroča, da bo italijanski vojni minister zahteval za obrambo države na vzhodni (avstrijski) meji od parlamenta izvanredne kredite, ki bodo razdeljeni na nekaj let. Italijani nimajo mirne vesti in je zahteva naše vojne uprave vplivala na komisijo za proračun laške vojne mornarice tako, da zahteva od mornariškega ministra, naj prihranke zadnjih dveh let v svoti 15 milijonov porabi za nabavo novih torpedovk in podmorskih čolnov. Komisija je tudi dognala, da je izmed 100 torpedovk 70 nerabnih, ker so zastarele. Vojni minister bode pa porabil 19 milijonov za utrdbe ob avstrijski meji, za katere je že generalni štab izdelal potrebne načrte. Kakor vse kaže, obnebe nad Avstrijo in Italijo ni nikakor tako čisto, kakor trde državniki.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Mladiški shod na Brezjah se bo vršil dne 4. julija 1904. Natančni vsposed se kmalo naznani.

»Sava«, katol. polit. društvo za brežiški in sevniški okraj, ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 29. majnika t. l. v Globokem pri Brežicah. Dnevni red: 1. Sprememba pravil v tem smislu, da se volita namesto enega dva podpredsednika, eden za brežiški, drugi za sevniški okraj; da se pomnoži število odbornikov itd.; 2. Poročilo o političnem položaju; 3. Razgovor zastran bodočih novih volitev v splošni skupini za deželni zbor štajerski; 4. Govor o našem gospodarstvu; 5. Predlogi.

Iz državnega zbora. Nujni predlog poslancev Žičkar, dr. Ploj in tovarišev glede bede v občini Zibika: »Dne 23. aprila t. l. je nenavadno huda toča sekala po vinogradih, sadonosnikih in njivah v občini Zibika, politični okraj Celje ter povzročila tamošnjim kmetom veliko škodo. Ta je toliko bolj občutljiva, ker so se vinogradi z velikimi stroški še le prenovili. Vsled te prenovitve so se vinogradniki silno zadolžili. Pričakovali so letos iz njih pridelek, da bi vsaj deloma poplačali svoje dolgeve. Vsled omenjene vremenske nezgode jim je spodletelo njihovo upanje. Podpisani predlagajo torej: Visoka zbornica skleni: »Visoka vlada se pozivlje, naj ukrene potrebno, da se kmetom v občini Zibika, ki so bili po toči dne 23. aprila t. l. hudo poškodovani, podeli primerna podpora iz državnih sredstev.« — Na Dunaju, dne 10. maja 1904. — Žičkar itd.«

Iz šole. Izposobljenostno skušnjo so naredili: za meščanske šole g. Karel Pribil in za ljudske šole gg. Jakob Hrnko in Iv. Robič. — Dne 14. t. mes. se je vršila na mariborski gimnaziji skušnja iz štajerske zgodovine. Pri tej so bili odlikovani: 1. Franc Stegenšek, 2. Adolf Wantur, 3. G. Nemančič, 4. Franc Jazbinšek, 5. Ivan Hajšek, 6. Ludovik Zepič, 7. Ad. Wallner, 8. Franc Zavernik, 9. Jožef Vuga, 10. M. Vavroh, 11. Jožef Rožkar, 12. Ivan Cilensek, 13. Ivan Trinkaus.

Povodenj. Vsled nalivov je mnogo potokov silno narastlo ter prekorajilo svoje bregove. Nesrečna Pesnica je preplavila celo

dolino, po kateri se vije, ter naredila veliko skode. Seno je blatno in je izgubilo svojo vrednost. Pri Sv. Marjeti pri Mariboru je bila Pesnica tako preplavila dolino, da ljudje na binkoštni ponedeljek niso mogli v cerkev. Tudi v torek je še bila dolina pod vodo. Ta nesreča zopet kaže, kako potrebna je regulacija Pesnice, a ljubeznivi Nemci nam je nočejo dovoliti, ampak si rajši z našim denarjem regulirajo zgornještajerske potoke. Bijejo nas, kjer nas morejo!

Promocija. Za doktorja vsega zdravilstva je bil promoviran na graški univerzi gosp. Branko Žizek.

Za naše ljudstvo. Kakor izvemo v zadnjem trenutku, sta večeraj obiskala državni in deželni poslanec g. Fr. Robič in grof Attems po toči poškodovane kraje v Slov. goricah. Ta obisk je bil potrtemu ljudstvu v veliko tolažbo ter mu vzbudil upanje, da država in dežela vendar ne bosta pustili nesrečnih krajev v bedi.

Okrajni zastop mariborski. Vsled naliva dne 19. t. m. se je zasula cesta med Mariborom in Št. Petrom s kamenjem in blatom tako, da je vsak promet z vozovi nemogoč in tudi peš je zelo oviran. Okrajni zastop, ki ima na oskrbi to cesto, pa se nič ne briga, da bi to kamenje odpravil, čeravno je že minil cel teden. Na binkoštni ponedeljek je pri Sv. Petru cerkveni shod. Takrat pride mnogo tujcev posebno iz Maribora. Letos seveda skoro nihče ni prišel, ker je cesta tako slaba. Gostilničarji se niso mogli prekrbeti s potrebnim, da bi postregli došlim gostom, ker je cesta zasuta. Na ta način je škodoval okrajni zastop vsled svoje malomarnosti celi fari. Tuji trgovci, ki so prišli od daleč so se morali s svojimi vozovi vrniti, ker niso mogli naprej. Tako skrbi ta nemški okrajni zastop za svoj okraj. Lepe ceste si zidajo rajši k svojim vinogradom, kamor se lahko vozijo s kočijami, kjer je pa resna potreba, tam pa ne napravijo nič. Pred volitvami obljubujejo vse mogoče, kako pa po volitvah držijo svoje obljube, razvidimo iz predstoječega, ko niti tako potrebno cesto ne popravijo.

V Mariboru je imelo čez binkoštno praznike nemško telovadno društvo »blagoslovljenje« zastave in veliko veselico. Prišli so nemški »turnarji« iz vseh vetrov ter hajlali po mestu. Pozdravil jih je tudi župan mariborski in načelnik okrajnega zastopa dr. Schmiderer. Zato bržkone ni imel časa skrbeti za cesto v Št. Peter, ker je moral nemške hajlovce sprejemati. Na čuden način so blagoslovljali svojo zastavo. Metali so čez njo težke železne droge, zraven govorili in hajlali in zastava je bila »blagoslovljena«. Posebno žalostno je pa to, da so skoro vsi udje tega društva rojeni Slovenci. Obstoji namreč večinoma iz trgovskih, čevljarskih, krojaških in različnih drugih pomočnikov, katere so poslali slovenski stariši v mesto, da se naučijo kakega rokodelstva. Tukaj so pa zatajili svojo narodnost in nekateri tudi svojo vero ter so te dni hajlali kot »pristni« Nemci po mestu.

Pri Št. Ilju v Slov. gor. je zdrknil v noči od 23. na 24. t. m. vsled deževja plaz zemlje na železnični tir blizu predora. Vsled tega so imeli nekateri vlaki zamudo.

Pri Sv. Lenartu v Slov. gor. je vihrala raz sodno hišo bela zastava binkoštni ponedeljek (23. t. mes.) do 24. dne v jutro blizu 9. ure. »Marburger Zeitung« je ob času sv. misijona trobila med svet in raztrobila v desetih vrstah šest lazi, da je sv. misijon bil kriv umora! — Ali je tudi bele zastave kriv sv. misijon? — Dne 19. t. mes. smo imeli tukaj zopet hudo uro, ki je veliko škodo napravila. Zatem sta bila dva naliva, tako da je zdaj vode in zopet vode dovolj. Trava bo blatna — seno slabo.

Sv. Barbara pri Mariboru. Dne 21. t. m. je umrl Avgustin Červek, vojak 47. pešpolka, rojen v Gorici pri Sv. Barbari v Slov. gor. Bodi mu tuja zemljica lahka in trajen spomin!

Jarenina. Minuli četrtek, dne 19. maja je v Jarenini razsajala tako grozna nevihta, kakoršne pač nihče ne pomni v teh krajih. Omenjeni dan so pridrvili po silni soparici sivi oblaki od Svičine sem. Nastal je ob pol 3. uri popoldne orkanski vihar, ki je divjal s tako silo, da se more o njega nasledkih le očividec popolnoma prepričati. Bučalo, gro-melo in pokalo je, kakor bi se nebo podiralo in bi kdo sprožil sto in sto topov naenkrat. Vaula se je gosta toča, a največjo škodo je napravil grozoviti vihar. Trgal je opeko raz streh, mnogo streh, zlasti slamnatih podrl, veliko jih kar odtrgal in odnesel daleč proč od podstavnih zidov. Na jareninski cerkvi je ves stemen raztrgan, opeka je letela liki perje po zraku, padala na bližnje strehe in jih poškodovala. Na zvoniku je vihar iztrgal veliko, težko jabolko z močnimi podstavnimi kamni vred in vse skupaj treščil na zemljo. Pač nijedna streha v Jarenini ni ostala nepoškodovana. In koliko škodo je vihar napravil na polju! Izruval je na stotine in stotine najlepših in najmočnejših sadnih dreves, pipal smreke in velikanske bukve ali jih prelamljal ter odnašal daleč proč; sploh je napravil na sadonosnikih, gozdih in vinogradih škodo, ki se tekom mnogih let ne bo dala popraviti. Prej krasne setve so ne le pobite, ampak večinoma popolnoma pomandrane, tako da sedaj ne spoznaš, ali je tu rasel rž ali pšenica ali ječmen. Travniki so docela uničeni, in kjer se ti je pred kratkim oko radostno mudilo na cvetočih livadah, giedaš sedaj umazano porumenelo puščavo. Ljudje so prestali ob grozni nevihti neznanski strah, saj niti pod močnimi strehami niso bili varni. Zrušajoče se tramovje je na več krajih poškodovalo ljudi, in le čuditi se je, da ni nikogar ubilo. Velika obupanost je zavladala povsod, ko so ljudje po minuli nevihti pregledovali velikansko škodo na hišah, poljih logih in goricah. Tako lepo je letos kazalo na poljih, zlasti se je obetala dobra sadna letina, a v četr t uri je bil popolnoma uničen ves up ubogega kmetiča! Strahoma se ljudje prašajo: kaj bomo jedli, ko ne bo žita niti za en hlebček kruha ne! — Da popravijo razrušene in podrtne strehe, so hiteli ljudje takoj na vse strani po opeko, a nekateri posestniki opekarn so takoj, ko so zvedeli o grozni nesreči, izrabili škodo siromakov in povišali ceno za 4 gl. pri 1000 opekah! Ali ne vpije tako ravnane v nebo! Sreče človeka boli, ko gleda po opustošenih poljih in vinogradih, ki so goli kakor v februarju. Da je pa nesreča še večja, lije dež celi teden; potoki so iztopili in poplavlajo daleč na okolu vse, kar še ni vzela toča in vihar. Ljudje bodo prisiljeni prijati za beraško palico, ako ne priskočita dežela in država na pomoč. Bada je nepopisljiva!

Od Sv. Benedikta v Slov. gor. Binkoštno nedeljo zvečer ob 8. uri je bil tu strašen naliv, ki je napravil mnogo skode. Potrgal je mostove, odnesel plote, drva. Benedikta dolina je bila kmalu vsa v vodi. Toča se je nekoliko oglasila v četrtek poprej v Oseku, drugače se smo je bili do sedaj obvarovani. Bog nas je varuj tudi v bodoče!

Od Male Nedelje. Strašna moč ognja je pred kratkim zopet razsajala ter divjala v Godemarcih. Dne 18. t. m. je namreč nenadoma izbruhnil ogenj pri posestniku Alojziju Lajhu. Sodi se splošno, da so se vnele saje, ko se je pekel kruh. Okoli sedme ure zjutraj se je oglasil zvon, oznanjujoč sosedom žalostno novico, da je ognjena nesreča zopet obiskala enega sosedu. Ko so ljudje prihiteli na pomoč, se je ognjeni zubelj razširil že čez celo poslopje. Zgorela je vsa obleka, kolikor je niso nesrečne žrtve imele na sebi, dalje vsa klaja in piča za živino in tudi nekaj denarja. Dalje je zgorel tudi les, namenjen za stavljenje novih hlevov. Rešila se je z velikim trudom le živina. Ker se je ponesrečila na tako žalosten način že tako siromašna obitelj s osmimi nepreskrbljenimi otroci, se obračajo ponesrečeni do dobrotljivih ljudi, naj se usmilijo nesrečnih, ki so po nelastni

krivdi prišli v tako bedo. Pomagajte nesrečnim, tembolj ker taka nesreča lahko zadene enega ali drugega. Usमितe se nedolžnih žrtev ognja, darujte ter žrtvujte, kolikor je v vaših močeh.

Gornja Radgona. Binkoštno nedeljo, o priiki neke nemške pevske slavnosti v Radgoni, je plapolala na c. kr. okrajnem sodišču v Gornji Radgoni — nemška zastava »frankfurterica«. Ker to ni bilo prvokrat, zato vprašamo g. župana Kürbusa: Ali se še spominjate, kako ste ob cesarski slavnosti prepovedali Slovincem izobesiti slovensko trobojnico? Če se ne spomnite, Vam lahko to pove občinski policaj, ki je imel kaj ljubega truda, da bi se slovenske zastave odstranile. Tu pa dovolite »frankfuterico« celo nad c. kr. sodiščem! Slovenci si bomo to zapomnili ter se na to sklicevali. Enako mero zahtevamo od Vas za vse. — Mimogrede bodi omenjeno, da se vodja našega sodišča, bivši »Triglavan« zdaj velik — Nmec, uči slovensčine iz »Štajerca«, katerega bere očitno na ulicah. Čestitamo k uspehu! — Trgovce Hvalenc (sam se piše Huallenz) je hodil v Ljutomer z Nemci volit. Slovenci, zapomnimo si to!

Prosta služba. Pri c. kr. okrajni sodnji v Gornji Radgoni je razpisana služba uradnega sluga. Prošnje se naj pošljejo do 20. junija t. l. na predsedništvo okrožne sôdnije v Mariboru.

Sv. Martin pri Vurberku. Gospa Ana Mak roj. Ramuta, nekdanja gostilničarka v Zgornjem Dupleku, je umrla dne 23. majnika v 74. letu.

Sv. Vid nižje Ptuja. Dne 14. t. mes. zvečer sprli so se trije fantje oziroma otroci. Pri tem je 13letni A. Bedrač 17letnega J. Kodriča tako težko z nožem v levo roko ranil, da so ga morali takoj v bolnišnico peljati. Bedrač se je tega prestrašil ter se hotel v obupu obesiti. K sreči ga je opazila njegova sestra Micika, ki je poklicala mater, da je vrv odrezala. Res žalostno, da se že tako mladi otroci z noži tepejo. Pripomniti nam še je, da je v ti fari »Štajerc« zelo razširjen!

Iz Remšnika. Letošnja pomlad kazala je precej sadja in tudi žita. Pa ubogi kmet nima sreče. Dne 21. majnika zvečer je prihrula kakor orehi debela toča in vzela ves pričakovan pridelek. Nekaterim je žito popolnoma stolkla, da ga bodo morali pokositi. Tudi na sadju je veliko škodo napravila ter nam vzela ves up, da bi imeli še kaj mošta. Zdrobila je tudi veliko okenj. Koliko je pa streh uničila! Nekateri so popolnoma gole. Take šibe reši nas o Gospod!

V Gotovljah je slovenski kamnosek g. Čamernik ravnokar postavil nov, krasen, kameniti, veliki altar. Delo samo hvali mojstra in je vredno da se ogleda in povsod podpira domača umetnost.

Št. Ilj pri Velenju. Na binkoštno nedeljo, dne 22. maja ob pol 8. uri zvečer prihruli so črni oblaki od Kozjaka s strašno nevihto, z bliskom, gromom in točo, katera je vničila ves vinski pridelek. Tudi ozimno žito je večinoma strto, da se bo moralo pokositi. Dne 23. t. m. ob pol 2. uri popoldan se je zopet vsul ledeni sovražnik in popolnoma vničil vse pridelke, tudi pomladanske setve so večinoma pokončane. Z žalostjo je bilo gledati ubogega kmeta, ko je ogledoval svoje gorice, njive in travnik z obupanim srcem, s solznimi očmi se vračal domu premišljajoč, s čim bo plačal ogromne davke, kateri se vsako leto povečajo. Prosimo naše poslance, naj blagovolijo posredovati, da nam pride katera pomoč.

Savinske planine. Vodnik po gorah in dolinah v Savinskih planinah. Sestavil Fr. Kocbek. To knjigo, katero je izdala »Sav. podružnica Slov. plan. društva«, priporočamo vsem turistom, ki si hočejo ogledati ta krasni del naše domovine. Sestavljena je jako pregledno in navaja vse zanimivosti v opisanem okraju. Samo žal, da tudi priporoča nemčurske gostilne.

Iz Kozjega. Na binkoštni ponedeljek, dne 23. t. m. je po kozjanski dolini razsajalo strašno in grozno hudourje. Kmalu popoldne je začelo grmeti in po malem pogrmavati na južno-zapadni strani in zatem so se privalili preko starega grada temni oblaki. Okoli 1. ure popoldne je začelo škropiti in kmalu je začela padati kakor orehi debela toča kar na suhem in je padala cele pol ure od četrt do tričetrt na 2. Celi kozjanski trg je bil belo posut s točo in pod kapami je bilo cele plasti po več centimetrov na visoko. Pabila in strla je mnogo šip in na mnogih krajih tudi opeko na strehi. Milo so ljudje zdihovali, ker jim je ledeni bič uničil skoro ves up. Hudo je trpel trg Kozje in okolica, Mirje, a Veternik je bil čisto belo posut s točo, kakor bi bil sneg zapal. Veliko škode je povzročila toča na sadnem drevju, ki je kar vejevje sekala. Zvečer ob 7. uri je zopet pridrvila od severozapadne strani strašna nevihta z nalivom, gromom in strašnim bliskom. Toče, hvala Bogu, ni več bilo.

Iz Savinske doline. Lovnina se je letošnje leto pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Celju jako visoko dražbala. Lov občine Gotovlje se je n. pr. izdražbal za letnih 450 K poprej je veljal samo 120 K, lov občine Sv. Peter v Sav. dolini je izdražban za letnih 700 K poprej samo 160 K. Obadva lova je iz dražbal g. Otto Pollak, novi posestnik v Novemkloštru.

Od Save. Letina se nam obeta prav dobra. Sadno drevje je ocvetelo v najlepšem vremenu in je zelo polno. Koder ni škode napravila toča, so vinogradi obloženi z grozdem. Enako je vse lepo na travnikih in njivah.

Najnovejše o vojni.

London, 25. maja. Operacije prve japonske armade pri Fenvančenu sedaj popolnoma mirujejo ter se bodo nadaljevale baje šele prvi teden v juniju, ko se armade še pomnoži in čete popolnoma pripravijo na boj. Od tretje armade se vrše živahne priprave za napad na Port Artur. Druga armada pod poveljstvom generala Oku ne bo napadala Port Arturja, ampak se bo združila s prvo armado in z njo združena napadla Kuropatkina.

Petrograd, 25. maja. Po uničenju dveh japonskih ladij je javno mnenje zopet zapljuje do vojne uprave. Listi pripisujejo pogin dveh japonskih ladij smelemu napadu ruskih torpedovk. Vsak teden odpošljajo Rusi na bojišče v vzhodno Azijo 15.000 mož.

London, 25. maja. Iz Niučvana poročajo, da japonske operacije proti Port Arturju niso nič kaj uspešne. Rusi opetovano udero iz trdnjave na prodirajoče Japonce. Pretekli dni so Rusi pobili več sto Japoncev.

London, 24. maja. Iz glavnega taborišča prve japonske armade se brzojavlja: Rusi se pred Fenvančenom zelo marljivo gibljejo, dočim Japonci mirujejo. Za hrbotom japonske armade so videli že kozake, torej se je Rusom posrečilo, zabiti zagozdo med prvo in drugo japonsko armado. Vsled tega je položaj prve armade zelo nevaren. Štab te armade dela priprave za skrajno silo.

Inkav, 24. maja. Sedanji položaj na bojišču je sledeči: Prva japonska armada je utrdila Fenvančen. General Miščenko brani sotesko Motien proti japonskim prednjim stražam, druga japonska armada pa prodira iz Pičeva, da napade i na morju i na suhem Kiuču. Tega se mora namreč še preje polastiti, predno napade Port Artur. Tretja armada se mobilizira v Hierošinu, vendar pa še ni odšla.

London, 24. maja. »Standard« poroča o sedanjih ruskih stališčih: Kuropatkinovo desno krilo se opira na Haičen ob železniški progi Niučvanu. Potem se raztezajo ruske utrdbe do Lienčanuna čez pekinško državno cesto ter se obrnejo tu v severovzhodni smeri proti reki Taiče. Posebno dobro so si Rusi zbrali središče svojih utrdb: Soteska Motienlin je skoro že sama na sebi nepremagljiva, sedaj pa so jo Rusi še močno utrdili.

Cerkvene stvari.

Zahvala. Vsem blagim darovalcem za stavbo nove predmestne cerkve Magdalenske prisrčna zahvala. Sveta maša se bo za nje služila 3. junija ob 6. uri.

Umrli je vpekojeni župnik v Zičah č. g. Gašpar Zabukošek. Pogreb bo jutri dopoldne.

† **Jožef Sorglechner.** Dne 21. t. m. je umrl v Dobrni pri Celju velečast. gospod Jožef Sorglechner, župnik v Hajdini pri Ptujju. — Njegovo truplo so prepeljali iz Dobrne v Hajdino, kjer se je vršil pogreb včeraj dopoldne. Preminoli je bil rojen dne 2. jan. 1836 v Celju, v mašnika posvečen je bil 9. jun. 1859. Kot kaplan je služboval v Št. Petru na Medv. selu, v Kostrivnici, Trbovljah, Grižah, Črešnovcu, Zg. Polskavi, Selnici, Sv. Urban pri Ptujju, Žetalah, Št. Janžu na Dr. polju in Šmartnu pri Slovenjgradu, kot provizor v Puščavi in kot župnik v Puščavi, v Lokah, Cirkovcah in od 1. maja 1897 v Hajdini. R. i. p.!

Nastavljen je kot provizor v Hajdini č. g. Ivan Rožman, kaplan istotam.

Sv. Anton pri Rajhenburgu. Dne 17. t. m. so imeli šolarji od Sv. Antona pri Rajhenburgu pri Materi Božji na Grački gori pri Sevnici jubilejni shod brezmadežnega spočetja device Marije.

Pij IX. bo proglašen blaženim. V Rimu se v kratkem prično obravnave o proglasitvi papeža Pija IX. blaženim.

Društvena poročila.

Blagoslovljenje zastave slov. katol. izobraževalnega društva v Studencih pri Mariboru se vrši dne 29. maja 1904. Vzpored: 1. Ob pol 9. uri sestanek in sprejem gostov v društvenih prostorih. 2. Ob tri četrt 9 slovesni vhod v cerkev sv. Jožefa. 3. Ob 9. uri slovesna sv. maša in blagoslovljanje zastave po č. g. kanoniku Vohnu, potem pridiga č. g. dr. Medveda. 4. Vrnitev v društvene prostore. 5. Popoldne ob pol 3. uri skupni odhod društva iz društvenih prostorov v Lembah, tam vrtni koncert pri g. Robiču. Sodeluje godba pekarska. Vspored: Pozdrav, slavnostni govor, šaljivo streljanje, konfeti, šaljivi ribji lov, zvečer bengalična razsvetljava. Vstopnina h koncertu 40 vinarjev. K obilni vdeležbi vabi najljubše posebno bratska društva odbor.

Marijina slavnost pri Sv. Benediktu v Slov. goricah se je binkoštno nedeljo in v pondeljek najkrasnejše izvršila. Igralke so predstavljale obe Marijini igri »Majnikova Kraljica« in »Dve materi« v resnici izborna, da so bili gledalci ganjeni do solz. Prihodnjo nedeljo, 29. maja, se slavnost še ponovi. Domačini in sosede, ki se še niste doslej vdeležili Marijine slavnosti, ne zamudite lepe prilike! Vsak vdeleženec je izjavil: Vse je bilo tako lepo in primerno proslavi Brezmadežne, da mi ni žal, da sem žrtvoval nekaj časa in malenkost kot vstopnino! Na svidenje zlasti hčerke Marijine!

„Mladiška Zveza“ pri Sv. Ilju v Slov. gor. je priredila v nedeljo, 15. maja po večernicah izlet k narodnemu kmetu Štelcerju v Štrihovec. Izleta se je vdeležilo lepo število povabljenih mladeničev. Vrli domači sin Vekoslav nas je pri lepo urejenem vinogradu pozdravil in nam praktično in teoretično razkazoval vzorno urejeno drevesnico, tudi izvrstno obdelane vinograde po starem in po novem vzorcu smo si delj časa ogledovali. Marsikaj poučnega smo opazovali ter se mnogo koristnega naučili. Ko bi se vendar dali enkrat vsi naši fantje zapisati v našo »Zvezo«, ki tako lepo skrbi za potreben pouk in tudi pošteno zabavo nudi udom. Mnogo mladeničev pa drvi le samo po hrupnih zabavah, iz naše »Zveze« pa si norca brijejo. Zato pa tudi ni čuda, da je že toliko naših kmetij prišlo v roke tujcev — naših nasprotnikov. Ko smo si ogledali še tudi umno sezidan svinjski hlev, nas je povabil potem gostoljubni hišni oče, da smo se

okrepčali z izvrstno vinsko kapljico. No in sedaj se je začela zabava, vrstile so se lepe pesmice pod vodstvom vrlega gospoda pevovalje. Nastopali so fantje kot govorniki ter navduševali tovariše. Ko bi vi gospod urednik slišali te ognjevite govore! Za vero sveto, za naš borni kmetijski stan, za dom naš in jezik materni se hočejo boriti tu ob jezikovni meji ti mladi narodni bojovníki. Le tako naprej vrli tovariši! Bistrite si um, blazite si srce, bodite ponosni na narod svoj in delavsko-kmetijski stan! Kaj težko smo se ločili od te rodoljubne hiše, kjer smo se nekaj naučili in tudi pošteno zabavali. — Naša zveza bode sedaj pogosto prirejala slične izlete, tovariši le poslužite se jih. Tudi druge, gospodarsko-narodno važne načrte smo si zasnovali, dal Bog, da bi se tudi izpeljali! »Bog in narod!«

V Gotovljah se je že lansko leto ustanovila požarna bramba in takoj začela delovati. Nedavno je dobila od podružnice A. Smekal v Zagrebu novo društveno opravilo. V kratkem bode tudi blagoslovljenje nove brizgalne, katero dobi s podporo deželnega odbora od tvornice Czermack iz Češkega. Takrat se bode priredila tudi veselica, na katero bratska društva in slavno občinstvo že danes opozarja. Dan in vsopred veselice bode se pravočasno naznanil.

Slov. katol. akademično društvo „Zarja“ v Gradcu si je na I. rednem občnem zboru v letnem tečaju 1904 izvolilo sledeči odbor: Predsednik phil. A. Detela, podpredsednik phil. J. Malnar, tajnik phil. A. Rabuza, blagajnik phil. K. Dermastia in gospodar phil. Fr. Visintin.

Iz drugih krajev.

V treh dneh čez morje. Iz New Yorka brzojavljajo: Strojnik R. B. Painton iz Pennsilvanije je dobil patent na neko električno pripravo, s pomočjo katere bodo priplule ladje lahko v treh dneh čez morje.

Strupena solata. V Dortmundu je zbolela družina nekega inženirja, ker je zavžila slanikovo solato. Gospa je kmalu nato umrla, dočim se gospod in neka stara teta borita s smrtjo.

Več patronov za pehoto. Državno vojno ministrstvo je izdalo načrt, po katerem bi bilo mogoče pešcu nositi s seboj več patronov, ne da bi ga to težilo, da bo tako popolnoma lahko ugodil vsem zahtevam modernega boja. Vendar pa trdijo, da se s to novotarijo baje ne prekoračijo meje sredstev, ki so državi na razpolago.

Društvena naznanila.

XL. redni občni zbor »Slovenske Matice« se vrši v sredo, dne 8. rožnika 1904. l. ob šestih popoldne v veliki dvorani »Mestnega doma« v Ljubljani.

Kmetijska zadruga pri Mali Nedelji bo imela svoj občni zbor v zadrugi sobi 5. junija ob 4 uri popoldan radi pristopa k deželni »Zvezi« kmetijskega društva. Vabijo se vsi udje, pri zaostajenju polnega števila se bo pri vsakem številu sklepalo. — Odbor.

Gospodarske drobtinice.

Rudečica pri svinjah.

(Konec.)

Da se temu izogne za časa, treba natančno paziti, kakšna hrana se daje svinjam. Ta naj bode po letu ali prav sveža detelja in trava, ali solata, katera lahko prebavljiva je kaj primerna, zlasti ob vročini. Ako pa tega ni, naj se pa daje kuhovina, katera pa mora biti dobro prekuhana in ne prestara. Takšno hrano bode želodec lahko prebavil in ne bo se bati zraven boleznih zaprtja.

Da se izognemo drugega sovražnika, pripeka solnce, navadimo se, da živali ob lepem vremenu spuščamo v jutru in zvečer na par ur na prosto, da se nekoliko izprehodi in razgiblje, kar ji je jako koristno. Obnem se ji lahko da ondi nekaj sveže hrane, česar se žival kmalo navadi. Da se pripeka solnce zabrani, je čez vse priporočati okoli svinjakov nasaditi gostovejnatega drevja, n. pr. orehov ali kostanjev, da žival ob hudi

vročini lahko najde zaželjeno senco.

Pri vsem pa je gotovo, da ne smemo pozabiti pri svinjah na snažno in če mogoče precej mrzlo vodo. Ta velja najprej za pijačo, katere ne sme primanjkovati nikoli, ako je pa na dvorišču pripravljena kaka široka jama ali korito, ondi naj ima žival svoje veselje, da se nekoliko povalja. Seveda to je priporočati le tedaj, ako se voda da prenoviti. Zastarana in smradljiva gnojnica nikoli ni veliko prida.

Da žival tako sili na prosto, je velikokrat kriva tudi grozna nesnaga v hlevu. Tudi ta je mnogokrat kriva boleznih pri živini.

Da se temu izogne, je najboljša, ako se tlak v svinjaku napravi iz naloženih brun, med katerim se secalnica in ostanki iz korita lažje odtakajo. Seveda se ne sme pozabiti na primerno steljo, kakor tudi na večkratno odpravljjanje gnoja. Posebno je tudi priporočati takoimenovano razkuževanje hlevov, zlasti ob vročini, kar se zgodi z umivanjem stene in pōda, kakor tudi korita z vodo namešano s karbolinejem. Ako tega ni pri roki, velja tudi apno, najboljša pa je še ono, ako je še neugašeno. Vsled tega je priporočati, da se takega živega apna hrani pri hiši, katero je

najbolj zanesljivo sredstvo, sčistiti hlev, tudi takrat, ako je kaka žival ondi poginila. S prahom od tega apna se hlev vseskozi posuje in se ni bati daljnih nasledkov.

Ako se prigodi, da kaka žival nevarno zboli, se takoj od drugih v poseben hlev odloči. Kakor smo poprej omenili, svetujejo se razna zdravila, ali gotovih ni in zato jih mi tukaj tudi ne priporočamo. V novjšem času je pač izumil neki profesor dr. Lorenzi po imenu, nekakšno cepljenje proti tej bolezni, o kateri zadevi se obširno piše v raznih čeških časopisih. Kadar bo ta stvar bolj gotova, takrat o priliki — dragi kmetje naši — ne bo zamudil vas obvestiti o tem tudi vaš prijatelj

Pohorski.

Cerkev Matere Milosti v Mariboru. Naša dolžnost nas veže, da spet nekaj omenimo o naši Marijini cerkvi v Mariboru. Pisali smo lani, da trdno zaupamo, da že imamo v tekočem letu v cerkvi nov altar in tron za čudodelno podobo Matere Milosti. Kar smo lani le zaupali — to je zdaj gotovo. Altar in tron za čudodelno podobo sta že v delu in bodeta 8. decembra v cerkvi stala v stalni spomin na zlati jubilej brezmadežne

Device Marije. Ker še za to bogoljubno delo potrebujemo veliko milodarov, prosimo vse naše dobrotnike, da še nas ne zapustijo in ne pozabijo. Družba za zidanje in kinčanje cerkve ni še prenehala — temveč še nove družnike vedno radi sprejemamo. Duhovne dobrote te družbe so itak znane. Razen 15 sv. maš, ki se vsak mesec in vsako leto služijo, berete se še vsak dan dve sv. maši in sicer ena za vse žive in druga za vse rajne zadrušnike in dobrotnike — tedaj vsak mesec 60 in vsako leto 745 sv. maš! — Frančiškanski samostan v Mariboru, dne 3. majnika 1904. — P. Kalist Horic, gvardijan in župni upravitelj.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so od 3. do 17. maja naklonili prispevke p. n. gg. in društva: podružnice: v Polzeli 30 K 60 v, v Trbovljah 97 K; posojilnica v Slatini 100 K; Fran Gartner iz Vranskega 20 K, neimenovani dobrotniki iz Šmarja pri Jelšah in okraja podarili kot prvo polovico nepričakovanega dohodka 84 K, za „Koledar“ in vsled oklica 11 K 60 v. — Vsem podpornikom presrečna zahvala!

Loterijske številke.

Gradec 21. maja: 87, 13, 3, 69, 88.
Dunaj 21. maja: 9, 2, 36, 27, 82.

Naznanilo.

Na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru se bo oddalo v začetku šolskega leta 1904/5 t. j. 15. sept. t. l. več prostih mest.

Prosilci za ta prosta mesta morajo biti pristojni na Štajersko in najmanj 16 let stari. Prosilci morajo oddati nekolekovane prošnje, ki morajo biti naslovljene na deželni odbor štajerski, osebno pri ravnateljstvu deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru najpozneje do 15. julija t. l. Prošnji je dodati krstni in domovinski list, zdravniško spričevalo, izkaz o stavljenju koz, npravnostno spričevalo, spričevalo o dovršeni ljudski šoli in ubožno spričevalo.

Dotični, katerim se prosto mesto podeli, se morajo zavezati s pravno veljavnim reverzom (zaveznim pismom) da bodo opravljali po dovršeni šoli oziroma po dovršenju vojaških let tri leta gospodarske službe na Štajerskem, ali pa morajo plačati vsako leto, katero prežive izven dežele, 200 K ravnateljstvu deželne sadjarske šole v Mariboru v deželni fond štajerski.

Gradec, v maju 1904.

392 1—1

Od dežel. odbora štajerskega.

Zahvala.

116 1—1

Povodom smrti naše nepozabne matere ozir. babice gospe

Julijane Zacherl

izreka podpisana rodbina vsem prijateljem in znancem, kateri so izkazali ob njeni smrti mnogobrojne dokaze sožalja, najiskrenejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljuje velečast. duhovščini, slavn. učiteljstvu, slavn. sloven. pevskemu društvu za ganljivo žalostinko ter vsem darovateljem vencev in vsem drugim, ki so blago pokojnico spremili k večnemu počitku.

390 1—1

Rodbina Zacherl-ova.

Zahvala.

Dne 26. aprila t. l. pogorelo mi je gospodarsko poslopje, katero sem imel zavarovano pri „North-Britisch“ zavarovalni družbi.

Ta zavod mi je izplačal po gosp. Jerneju Meh v Žalcu takoj po požaru polno zavarovalnino.

Vsled tega čutim se dolžnega, temu zavodu izreči odkritosrčno zahvalo, in priporočam vsakomur to zavarovalno družbo.

Zabukovca pri Žalcu, 15./V. 1904.

Blaž Gaberšek, posest.

Josip Širca Fr. Nidorfer
priči. 385 1—1

V izdelovanje umetnih cvetic

se priporoča slav. občinstvu, zlasti velečast. duhovščini Liza Kolmanč poprej Batosek pri Sv. Trojici v Slov. gor. Zagotavlja se nizka cena ter izvrstna izvršitev. 391 2—1

Kuverte

s firmo

priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Vsaka beseda
stane 2 v.

Najmanjša
objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 v.

Večkr. objava
po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnitvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Dve hiši z vrtom na prodaj. Občina Videm (Štajersko) proda dve hiši z lepimi sobanami in z vrtom. Ena hiša stoji ob okrajni cesti, z druge je krasen razgled na železnico, savski most in Krško; posebno primerno je za letovčarje. Več se izve pri podpisanim. — Franc Ban, župan. 364 3—3

Lepa zidana hiša, z več sobami, kletjo in s pristranskim vrtom, je takoj na prodaj v lepem kraju ob veliki cesti, nekaj minut od lepega trga na Spodnjem Štajerskem, blizu podružne cerkve, po zelo nizki ceni, po dogovoru na obroke. V hiši je že bila dobro obiskana prodajalna in gostilna. Zraven spada en oral vinograda, na lepi, solčni legi, pripravi za ameriške naseade z dobrim hramom. Vino raste prav dobro. Vse to je pripravnost za vpokojenega duhovnika ali učitelja. Naslov pove upravnitvo lista. 376 3—2

Posestvo v Studencih pri Mariboru se zelo po ceni proda. Obstoji iz nove hiše, gospodar. poslopje, velik vrt, sadonosnik in lepa njiva. Naslov pri upravnitvu. 379 3—2

Trgovina z gostilno in popolno koncesijo, prodajo tobaka, brez konkurence, novozidana hiša z opeko krita, obstoječa iz prodajalne, kuhinje, gostilne, sobe za stanovanje, skladišča, gospodarsko poslopje s s kravjim in svinjskim hlevom, gorice z ameriškimimi nasađi, sadonosnik, trsnica, dnevni promet 50 kron, se proda z vsemi pravicami za nizko ceno 2100 gld zaradi osebnih razmer v ljutomerskem okraju. — Naslov pove upravnitvo. 373 2—2

Hiša s pritklinami, lep sadonosnik, gozd, polja in travniki, se radi odpotovanja po ceni prodajo. Kje, pove upravnitvo. 383 1—1

Hiša v Mariboru, V. okraj, z 8 stanovanji, kletjo pod celo hišo, pralne kuhinjo, svinjski hlev, 2 velika vrta za zelenjavo, lepe brajde, lepo stavbišče, 5 let davka prosta, se proda za 8500 gld. Kje, pove upravnitvo. 384 2—1

Malo posestvo, zidana hiša z gospodarskim poslopjem, vse v dobrem stanu, velika njiva, travnik, sadonosnik in gozd, vse skupaj okoli 4 orale. Cena 1800 gld. Vpraša se pri gosp. Rudolf Vračko, gostilničarju v Št. Ilju v Sloven. gor. 387 2—1

Kamenja, 80 meterskih sežnjev, zložnega, trdega, 20 minut od kolodvora v Šmarju pri Jelšah, ob dobri cesti, je na prodaj. Pojasnila daje Franc Goleš v Dveru, pošta Šmarje. 389 2—1

V najem se da.

Pekarija s celo opravo se da za nizko ceno v najem. Jožef Horvat, Tergovišče št. 12 pri Sv. Benediktu v Slov. gor. 367 2—2

Proste službe.

Služba orgljarja in cerkovnika pri Sv. Bolfenku pri Središču se odda s 1. junija t. l. Plača dvojna zrnka zbirca in zbirca mošta. Brez stanovanja. Cerkevno predstojništvo Sv. Bolfenka pri Središču. P. Sv. Bolfenk pri Središču. 354 4—3

Kolarskega mojstra, izurjenega, sprejme v stanovanje takoj Franc Viher, posestnik in kovač v Framu. 362 3—3

Učenec z dobrim šolskim spričevalom sprejme se takoj v trgovino z galanterijskim blagom. Ponudbe naj se pošiljajo upravnitvu. 378 2—2

Organist in cerkovnik se sprejme do 27. julija. Prosilci se naj do 1. julija zglase pri cerkv. predstojnitvu v Apačah (Abstal) pri Radgoni. 382 1—1

Fridnega poštenega fanta, ki ima veselje do čevljarstva, sprejme takoj Jožef Vouk, čevljarški mojster v Mariboru, gosposka ulica šte. 52. 393 2—1

Jožef Nekrep

tesarski mojster

v Mariboru

Koroško predmestje (Mozartstrasse 61)

se priporoča v izdelovanje v njegovo stroko spadajočega dela. — Prevzamem tudi nove stavbe z vsem delom ter jamčim za izvrstno izdelovanje. 370 3—2

Vodna samosesalka.

Izdelujem tudi vsakovrstne vodovode, kopeli, klosete in sesalke, napeljavo acetilnovega plina, kompletne emare za pivo s hidravličnim pritiskom. — V zalogi imam vsakovrstne cevi iz železa in pločevine kakor tudi vsakovrstne priprave za vodovode,

Miroslav Videman

koncesionirani zavod za naprave v Mariboru, glavni trg št. 11.

Anton Paoluzzi

pos. v Cittanovi, Istria,
prodaja lastnega vina.

Pinot (belo) po 17 novčičev liter,
belo domače " 13 " " "
teran " 14 " " "
Po tej ceni franko na postajo Trst;
v svojih sodih se podraži za 5%
637 Vzorci se pošljejo zastonj. 24

Kdo želi

najboljše ocelne
kose
in srpe

in drugo pristno štajersko želez-
nino, naj kupi pri

Štefanu Kaufman

v Radgoni. 120 5-4

Postrežba točna in solidna.

Barthelnovo apno

za poklajo
priporoča

M. Berdajs

trgovina z mešanim bla-
gom in semenjem

v Mariboru.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživlja-
joče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevenelosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1-20 gld. z navodilom vporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekon-
valescentnim, bolnim na že-

oščdca in labelim na krvi. Steklenica 1-50 gld. — Pri naročitvi 4 steklen.
pošiljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj.
V zalogi pri Al. Quand est, trgovcu v Mariboru, gosposka ulica in v Mozirju
pri Martinu Šuster. 526 52-32

Slovenske knjižnice „Podlipo“ 2. zvez.

Stolni dekan

d^r. Ivan Križanič.

Cena knjigi 30 v, s pošto 35 v.

— Dobi se v —

tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Koroške ulice št. 5.

Zmaga!

Večje zmage se ne bodo pribo-
rile v rusko-japonski vojni, kakor
si je priborila 472 4-2

peronospora brizgalnica

mojega izdelka, popolnoma iz ba-
kra z ventilom na okroglo in raz-
prašnikom po Allweilerjevem si-
stemu čez vse druge brizgalnice.

Cena komadu 22—K

Jožef Hitzl,

kotlar v Mariboru

Koroške ulice št. 6.

Vedno velika zaloga kotlov za
žganje kuhati in pralnih kotlov.
Prevzemam tudi razna popravila.

Naročila za

krajevne razglednice

lično in fino izdelane
priporoča

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru.

Proda se

pri Sv. Ani na Krembergu, 6 minut od cerkve,
lepa, z opeko pokrita hiša

ima 3 sobe, lično vinsko klet, pri tem še gospodarsko poslopje in
stiskalnico (prešo). — To posestvo meri okoli 2 orala zemlje, na-
haja se vinograd, sadonosnik, njiva in gozd je prav na lepem griču
in razgledu. — Za gostilno ali gospode, ki uživajo pokojnino, zelo
primerno. — Natančneje se izve pri organistu Sv. Ana na
Krembergu. 371 2-2

— Slovenska tvrdba! —

Alojzij Horvat

kamnoseški mojster
v Račjem pri Mariboru

— priporoča — 38 12-5

nagrobne spomenike

razne velikosti po najnižjih cenah.

● Najprimernejša birmanska darila. ●

Rafael Salmič

prva narodna in največja trgovina z urami, zlatnino in optičnimi predmeti
v Narod. domu v Celju.

Kdor si hoče nabaviti uro, zlatnino in srebrnino, naj zahteva moj novi, bogato ilustrovani

CENIK

katerega razpošiljam brezplačno in poštne prosto.

Vsa, v mojo stroko spadajoča dela, popravila itd. izvršujejo se točno in ceno.

Za dobro delo garantiram.

Kupujem stare tolarje Marije Terezije, križavce i. dr.

● Postrežba točna in poštena. ●

Anton Sumrek

podobar

Celje gledališka ulica Celje

se priporoča č. duhovščini, gg. cerkvenim predstojnikom kakor slavnemu občinstvu za napravo in popravilo

oltarjev, prižnic, križevih potov, spovednic, vsakojakih podob in svetniških soh,

kakor sploh vseh v mojo stroko spadajočih del. — Trajno, umetniško dovršeno delo in primerne, nizke cene! 388 5-1

Zahvala.

388 1-1

Za izkazano mnobrojno sočutje povodom smrti našega ljubega nepozabnega očeta gospoda

Franca Šijanec,

nadučitelja,

zahvaljujemo se najprisrčnejše vsem, ki so spremili dragega nam rajnega k večnemu počitku. Posebno se zahvaljujemo č. t. duhovščini, posebno č. g. dekanu iz Jarenine za ginljive besede, č. g. nadzorniku dr. Bezjaku, velec. nadučiteljstvu kakor tudi darovateljem krasnih vencov ter vsem drugim prijateljem in znancem, ki so spremili našega ljubega očeta na zadnji poti.

Sv. Jakob v Slov. gor., 20. maja 1904.

Žalujoči ostali.

Vabilo na

občni zbor

Kmetijskega društva v Leskovcu,

registr. zadr. z omej. zav., kateri se bo vršil v nedeljo, dne 5. junija 1904, ob 9. uri predpoldne v Leskovcu hšt. 5.

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. — 2. Potrjanje računa za l. 1903. — 3. Volitev odbornikov. — 4. Pogovor in posvetovanje o gospodar. zadevi. — 5. Slučajnosti.

NB. Za slučaj, da bi radi prepičle udeležbe občni zbor ne bil sklepčen, vršil se bo eno uro pozneje drugi občni zbor z istim dnevnim redom in v istih prostorih ter sklepal brez ozira na število navzočih članov. 381 1-1 O D B O R.

Gostilna „pri pošti“

v Mariboru

Tegetthoffova cesta št. 49, nasproti južnemu kolodvoru.

Priporočam cenj. občinstvu z mesta in dežele mojo znano gostilno, koder točim izvrstna naravna domača vina, vedno sveže pivo ter postrežem z najokusnejšimi toplimi in mrzlimi jedili. — Za obilen obisk se uljudno priporoča

383 4-3

Marija Meden.

Gospodarji, pozor!

kose! babice s klepačem! kamne! srpe!

Kdor želi dobre kose in srpe iz najboljšega ocla, naj se potruži v trgovino mešanega blaga

brata Korošec

trgovca v Gornji Radgoni 341 6-4

v Škrlečevj hiši, kjer je bila prej gostilna. — Dobivajo se tudi najboljše motike, šihl, lopate kakor tudi kamni za brusit.

Tečaj za drenažo (izsuševanje).

Na zahtev. fitjalke v Marnbergu c. kr. štajerske kmetijske družbe je sklenil deželni odbor štajerski ustanoviti od 6 do vstevši 11. junija t. l. 6dnevni tečaj za drenažo (izsuševanje) in je dovolil ubožnejšim delavcem za ta tečaj 12 štipendij po 20 K, da omogoči ubožnejšim delavcem udeležitev tega tečaja.

Namen tečaja je, izobraziti dobre delavce, ki razumijo izsuševanje in napajanje travnikov in polja.

Tečaj se začne v ponedeljek, dne 6. junija v Vuhredu.

Posestniki in poljedeljski delavci, ki se žele udeležiti tečaja na lastno stroške, naj se oglase dne 6. junija 1904, ob 8 uri dopoldne v gostilni J. Widmoser v Vuhredu pri g. dežel.-kulturnem inženjerju Rudolfu Werner.

Lastnoročno pisane prošnje za štipendije so vposlati do 28. maja 1904 štaj. dežel. odboru v Gradcu.

Za dobro hrano in stanovanje udeležencev tečaja se bo prekrbelo (zajutrek, obed, večerja in prenočišč stane na dan k večjemu 2 K)

Gradec, 7. maja 1904.

386 1-1

Od dežel. odbora štajer.

Za slovenske mladeniče in mladenke!

V sedanjem mledenškem gibanju na Štajerskem in Koroškem bi ne smelo biti mladeniča in mladenke, ki ni čital knjige

Črtice iz slovenske zgodovine.

I. Stari Slovani.

En komad stane samo 30 vin., s pošto vred 33 vin.

Namesto denarja se lahko vpošljejo znamke.

●●●● Kdor vpošlje denar za 12 komadov, dobi komad povrh. ●●●●

Dobi se

v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kor. ul. št. 5.

Posestvo,

obstoječe iz novozidane hiše s 5 prostornimi sobami, kuhinjo s štedilnikom, s hrambo, kletjo in stranskim poslopjem z dvema sobama, kuhinjo in kletjo, zidano in z opeko krito, potem gospodarsko poslopje, drvarnica, s hramba za vozove, svinjak s kletjo, z opeko krit. kozolec z osmimi predelki ter 40 oralov zemljišča: sadovnjak in vrt za zelenjavo, travniki, njive in gozd., 15 minut od Celja, se zaradi posestnikove bolehnosti pod roko proda. Cena 44.000 K. Kupci naj se oglase „pri zamoru“ v Celju. 596 3-1

Mr Tetley-eva

zdravilna štupa,

neogibno potreben pomoček — za svinjerejo — dobi se

samo v ● trgovini z mešanim blagom in semenjem M. Berdajs v Mariboru.

Kuverte

priporoča

tiskarna sv. Cirila.